

Basniza un skola.

Zelimeeks us muhschibu.

Mahzitajis Frommels stahsta ta: Rahdu reisi es biju us zeta, sawu tahlu istakisto draudsi apmekledams. Zaur kahdu zeemu eijot, redseju kahdu wezu semneeku preeksch sawa nama darwim stahwom. Lai gan wehl nefad nebijahm fatikuschee, tad tomehr wiasch apweizinaja mani it laipnigi. Mati bija winam balti ka sneegs, bet azis wehl spihdeja gaischas un sposchas. Lai gan bija dsiila seema, tad tomehr wiasch manim wajaja: „Waj jums neschkeet, ka wihges koki jau isplauft un wajara jau tumu?“ — Es apstahjos, pahrschahdu negaiditu jautaschanu brihidamees. Bet tad ahtri, winam azis skatidamees, atbildeju: „Sinams, — tad nu, sawas galwas pazeldami, skataitees us augschu, tapeh ja juhsu pestichano jo tumu klah.“ — Wejicha waigi apskaidrojabs, un preezigi wiasch peenahja tuwaki, itin ka buhtu fatizees ar kahdu wezu pasistamu. „Renemeet par launu,“ ta wiasch jautaja, „bet no kurenes juhs ejet?“ — „Manis mihtais,“ ta mana atbilde skaneja, „es ari wis neprasa laudim, no kurenes wimi ir, bet us kureni wimi eet. Tad nu fakiet man luhdjami: us kureni juhs ejet?“ — Wejicha azis spiguloja, un it ka no augstaka, debeichiga preeka pahraemts, wiasch atbildeja: „Es eimu us to Jerusalemi, kas ir debeisia!“ — Es pasneedsu winam rofu un foziju: „Nu redleet, tad jau meh abi esam weena zeta gahjeji; tikai juhs ar saweem firmeeem mateem manim jau kahdu gabaliku ejet preekscha. Bet par masu brihdi meh atal fatikuschee tur augschu, preeksch Zianoes wahrteem!“ — Manim bija jasteidjabs tahst, bet ilgi wehl newareju aismirft scho „Zelimeeku us muhschibu“, kas manu sirdi tik dsiiti bija sakustinajis. Mums abeem bija gahjis peh apustula Pahwila wahrdeem 2. Kor. gr. 6. 9.: „it ka nepasihstami, un tomehr pasihstami.“

Bet tas, kas scho stahstini ir pahrtulkojis Latweeschu waldoda, tas beidsot schu wehl prafa sawam mihtam lasitajam: „Us kureni tad Tu eiji?“

Zelgawas eezirkna-komitejas rehfinnu pahrskats

no palihdsibas-lahdes preeksch Ewang.-Lutera draudsehm Kree-wija par 1890. gadu.

(L. Turpinajums.)

Sem idewumeem ir peeminams, ka lai isskolotu preeksch pee muhsu eezirkna peederigajahm Leischu draudsehm kahdu mahzitaju, ir weenam teologijas studentam 400 rublu un kahdam otram, koki zentigam, bet gauschi truhzigs apstahlos esocham teologijas studentam 130 rublu (starp teem ari Sabiles nowehleete 30 rublu) pasneegti ka pabalstijums. Bes tam ir bijis eespehjam, Laurogas sara-draudsei Georgenburgai pasneegt eewehrojamu pabalstu un isdabut preeksch winaas palihdsibu no zentralkomitejas. Ir jau sen, kamehr winaas luhgshanas nams bija koki wezs palizis, un ari telpas bija preeksch draudses nepeteekofschas. Ta ka pati draudse ir nabaga un nespehja daudsi wairak sadabut par pasi no 2150 rubleem, kuri bija wajadsi preeksch bahnizas islabofschanas un paplashedinofschanas, tad Zelgawas eezirkna-komiteja winaa dahwinaja 200 rublu, un iluhdsia wehl no zentralkomitejas 300 rublu leelu dahwinajumu, ka ari kahdu, desmit gabde amafajamu, 500 rublu leelu aistleenejumu. Zaur scho palihdsibu bija eespehjam, Georgenburgas Ewang.-Lutera draudsei 1890. gada rudeni adot leetafshana winaas atjaunoto Deewa namu.

Ari Struschanas-Stirnianas draudse, kuru daudfahet esam eewehlejuschi muhsu tizibas beedru apgabdbai, atrodabs koki grehts apstahlos. 1889. gada rudeni erihfoto, ihpafcho palihga mahzitaja weutu wajadseja atkal atzelt un luhgt Laidones mahzitajam Marniga kgam, atkal usnemees Struschanas-Stirnianas draudses garigo apkalpofschanu. Behdeja ir schim brihscham israhdijsuees par nespehzigu, ufsturet ihpafchu mahzitaju, un zaur tahs koki sliftojeem apstahleem, kureem wehl 1890. gada pawasara peenahja klahst Struschanas-Stirnianas kirspheles-konwenta preekschneka von Keuslera kga nahwe, ir darbi pee til ilgi jau nodomatahs Struschanas-Stirnianas mahzitaja weetas nodibinaschanas koki wahji weikuschees. Sem tahdeem apstahleem bija no koki leela swara, ka eezirkna-komitejas nau-das lihdslekti atwehlejo, Struschanas teizamam ekstrim ir skolotajam Braselina kgam, kura darbiba ir palihga mahzitajam, kas dsihwo tahlu no kurenes un tamdeht reti tur nonah, koki deriga, kahdu daku no wina nolihgtabs algas istrufkuma atlihdsinat un tam ik gadus maksat ne wairs 80, ka tas lihds schim bija, bet 180 rublu.

Eeshlofshanas pahrschahdu truhfumeem un leelam wajadsi-bahm top arweenu leelatas. Tagad wairs naw isskistabs draudses ween, kas no mums gaida palihdsibu. Bes Zelgawas Jahna basnizas skolas, kuru ari pagahjuscha gada dabuja 100 rublu, wajadseja preeksch Talsu pilsehtas-skolas koki nepeteekofschas Ewang.-Lutera tizibas mahzibas paplashedinofschanas 1890. gada otraja semesteri isleat 50 rublu, un tika nolemts, us preekschu preeksch schi noluhka ik gadus dot 100 rublu.

Ari arweenu beehschah dsiid pahrsch scheljojamies, ka tizibas mahziba muhsu tagadejas semafajabs pilsehtu skolas efot pawisam nepeteekofschu, un ka jaunekli tamdeht koki wahji sagatawoti nahlot pee eeswehtifshanas mahzibas. Tapeh ari scho leeta taps palihdsibas-lahdes pabalsts arweenu nepreezeschamats, un tamdeht minetai kasei wajadsehs plaschaku lihdslekti.

Schi wehl beidsot jayemim, ka eezirkna-komiteja, pamatodamabs us statuta 2. artikula 4. punktes, ir noluhmus, Irlawas seminaru direktora kungam, us wina luhgshanu, dot 200 rublu, par pabalstu tahdeem audsekaem, kureem pahschu lihdslekti wairs ne-atwehl, schini mahzibas estahde ilgaki palikt.

(Turpinat wehl.)

Dahwanas.

Labora estahdei preeksch krihtoneem, mukkeem un wahjprahti-geem eenahluschi schahdi dahwinajumi: No mahzitaja Rosenbergera kundses 1 rubl.; no pristawa Hirsfelda kga 1 rubl.; no baroneetes v. Kofskull 2 rubl.; no Zelgawas Latw. lauku draudses 1 rubl.; no Sw. Trijadibas basnizas upuru mafa 1 rubl.; no Grobinas dr. zaur mahz. Weides kgu 15 rubl.; no Apriku dr. zaur mahz. Grunera kgu 7 rubl.; no Dobeles dr. zaur mahz. Seeberga kgu 4 rubl. 32 kap.; no Bahrbeles dr. zaur mahz. Grinera kgu 4 rubl. 15 kap.; no Wirzawas dr. zaur mahz. Beitana kgu 5 rubl.; no Rengu-Wadalbes dr. zaur mahz. Bielensteina kgu 6 rubl.; no Birgales dr. zaur mahz. Buscha kgu 5 rubl.; no Dobeles dr. zaur mahz. Bielensteina kgu 5 rubl.; no Rendas dr. zaur mahz. Grunera kgu 1 rubl.; no Dundagas dr. zaur mahz. Krauses kgu 3 rubl.; no Jaunpils dr. zaur prohwestu Bernewiga kgu 11 rubl.; no Zelgawas Sw. Trijadibas basnizas upuru mafa 1 rubl.; no Widemes draudsehm 150 rubl.; no Meschamuischas Plaujamo swebhtu kolektes 17 rubl.; no Zelgawas Jahna draudses fo-

lektes 41 rubl. 72 kap.; no Kruhtes-Birgas dr. zaur mahz. Fuchs'a kgu 6 rubl. 35 kap.; no Dschubstes dr. zaur mahz. Wilperta kgu 2 rubl. 10 kap.; no Badalbes dr. zaur mahz. Bielensteina kgu 5 rubl.; no Boka jaunfundes 1 rubl.; no Dundagas dr. zaur mahz. Krauses kgu 3 rubl.; no skolotaja S. kga 5 rubl.; no Zelgawas Jahna dr. upuru mafa 2 dahwanas, 2 rubl. un 10 rubl.; no Baukas Latw. dr., buhwas almentinsch, 8 rubl.; Zelgawas Sw. Trijadibas basniza sawahkti 36 rubl. 34 kap.; no tahs paschas dr., upuru dahwanas, 1 rubl. un 2 rubl.; zaur baroneeti v. Delsen no kahda nepasihstama dahwinataja 20 rubl.; no Zelgawas Jahna dr. upuru mafa 10 rubl.; Jahna dr. mahzitaja wehtulu lahdiie bija eemesti 5 rubl.; no mahz-itaja Rosenbergera kundses 1 rubl.; no Mednes barona Kristapa von zum Berge 25 rubl.; no Kalzeema dr. zaur mahz. Kulpes kgu 5 rubl.; no Birgales dr. zaur mahz. Buscha kgu 3 rubl.; no Esch. jaunfundes 5 rubl. — Preeksch Seemas-swebhtu dahwanahm ir eenahluschi: No wasku drahnu fabrikas waldes 10 rubl.; no baroneetes D. v. Girks 10 rubl.; zaur baroneeti G. v. Sacken sawahkti 3 rubl.; no baroneetes L. v. Sacken 3 rubl.; no baroneetes H. v. Kettler 3 rubl.; no baroneetes v. Ronne 3 rubl.; no grehsenes Keller 2 rubl.; no baroneetes A. v. Sacken 2 rubl.; no Salahsmuischas grehsenes Medem 10 rubl.; no baroneetes v. Behr 2 rubl.; no Tina Katterfelda jaunfundes 2 rubl.; no nepasihstameem 2 rubl., 1 rubl., 1 rubl., 1 rubl.; upuri 1 rubl. — Labora schim brihscham atronabs 37 wihreeschu un 25 seeweeschu kahrtas zilmehti, daschada wezumā. Leelaka data no schem ir is lauku draudsehm, kas schu apkalpofschani nodoti. Kad nu wehl tos 14 fozepjus un deenesfneekus preeksch klahst, tad ir pawisam 76 zilweht il deenas usturami. — Estahde pahstahw tik-ko 3 gabus. Bes kahda kapitala gruntejotes, tai eesahklus deewsgan grehts. Ne ween wajadsiiga grunts un telpas bija gahdajamas, ar wifu serikti un is-buhweschanu, bet ari aplofshanas nauda koki sema tapa nospreesta, proti 50 rublu par gadu katram, ka lai draudsehm buhtu eespehjam, sawus wahjimekus schur fuhrit. — Kaut ari zil tauipigi dsihmodameem, mums pascheem schu katra zilwaka usters maksā par gadu pee 120 rubleem. Scho leelo istrufkumu pa dalahm zaur dahwinajumeem esam warejuschi atlihdsinat. — Bet ka no wirsmineta sijnajuma redams, tik ween draudschu zaur saweem mahzitajeem mums sawas dahwanas preeksch schu; leelakais draudschu pulks wehl naw muhsu luhgshanas preeksch schem nelaimigajem paklawusjuschas, neds kahdas no labdaribas beedribahm mums ko atshustijuschas. — Luhdsu, peemi-neet tos wahrbus, kas mahza: „Ko juhs weenam no schem maneeem wismasakeem brahteeem eeset darijuschu, to juhs man eeset darijuschu!“ — Draudses, kam schahdi wahrguli apgabdjami, un kas tos suhta apfahrt no weenas weetas otra, jeb ihsteneki, kas paschi kahdu no sawejeem apkoj, deewsgan jau noprot, kahdas grehtibas teem jazeesch lihdsia, un zil nepilniga wina aplofshana isdodabs, kas daudreis gadeem welshas. — Tamdeht gan naw ko schaubitees, ka tahda pahwefime, ka schu Labors, ir koki wajadsiiga un buhtu no draudsehm wairak ar palihdsibahm pabalstama, lai ne ween wahjimekus kahrtigi waretum apkoj, bet ari paschu estahdi ufsturet un paplashedinat, ka lai ari wisi tee schu wehl waretu tapt usnemi, kas jau reisham usnemschanu luhguschu, bet, ruhmes truhkuma deht, bija ja-atraida, lihds atkal kahda westina paleek walam un mums eespehjam, tos usnemt. — Teem, kuri Labora estahdei laipni palihdsibu sneeguschu, mums dahwanas preeksch-tidami, isfam wisirfugako pateizibu un wehlam Deewa bagatu swebhtibu.

L. Katterfeld.

jums tad bijis atkal ja-ee pe kahda wahrdotaja, kuresch dewis padomu, kas jadara, lai welnu war salabinat un ka teel wala no nahwees nageem. Kad no jauneeem dahra augleem pirmo reis ehdeenu wahrijuschu, tad bijis papreekschu janesch dahra welnam, un kad no tihruma augleem, tad tihruma welnam. Kad fainneeks alu tairis, tad ari no ta bijis janesch welnam. Tapat wisas swebhtu un zitu godu deenas nefuschu welnam ehdeenu un dshreenu. Kad zupstai tihfuchi siweni, tad weens no teem tizis nefis welnam. Kad wisa isperejusi zahlus, weens bijis jadod welnam. Kad gows tihfuchi slauzama, pirmas peens peederejis welnam. Kad kas tizis kauts, ahinis bijuschas janesch welnam. Kad fainneeks tirgu ko pahrdewis, tad nauda bijusi janesch welnam. Dschu reis siweni un zahli isfprufuschu dsihwi welna nageem un pahrnahluschi mahja. Tomehr kas to wisu wairs war tagad atminet un isstahst, ka to laif welns tizis ehdinats un dshribis. Bet zeen, lasitaji warbuht wehlees sinat, kas tee mahjtungi jeb welni tahbi bijuschu, un kur tee mituschu. Wina mahjotli bijuschu wezi koki un almenu ischupas; tanis tizis welnam eeliks ehdeens, dshreens un nauda. Ja pee welna mahjotli tuwu bijis kas jastahda, tad naw bijis brihwo ne stipri runat, ne klegt, un kas to darjis, tas tuhlt palizis bes balfs. Kad nu E. draudse jaunis mahzitajis tizis eewests, un tas no pehrmindereem bija dabujis sinat, ka E. draudse til rupji un atlahiti welnam teel kalpots, tad wiasch ar kahdeem pehrmindereem gahjuschi pa wifu draudsi mahju no mahjas un isnihinajuschu wisus mahjtungus jeb welnus. Tee wihri, kureem tizis pawehlets, tos lokus nozirti, kur welns mahjojis, bijusches, to darit, jo welns buhschot wineem par to atreebtees, usliddams grehtu slihibu waj pat nahwi. Wihreem par eedroschinofschanu mahzitajis pats ar sawahm rotahm jirtis tokam pirmos ziteenus un ahmenu kopahm nowehlis pirmo ahmeni. Bet tamdeht wehl mahju fainneeks un ziti mahju laudis baidijusches, ka welns par to, ka teelot wina dsihwoletti nopostiti, uslaidischot mahju laudim waj eefahm kahdu nelaimi. Lai nu gan welna mahjotli bijuschu ispostiti, tad tomehr wehl daschi tam kalpojuschu peh weza eeaduma us nozertu loku zelmeem un kahdeem ahmeneem; pat nama feemali, kuresch to laif fatra mahja bijis no garahm fahritim usleets preeksch ehdeena wahrschanas, atradees tahds ahmenis, us kura welns tizis meelots. Bet tee, kuri bijuschu prahtigaki un eewehrojuschu, ka zaur welna dsihwoletti ispostifschanu naw netahda nelaimi notifschu ne mahzitajam, ne loku jitejem, ne mahjajam, ne mahju laudim, naw wairs welnam kalpojuschu. Un ta ar laiku, zits zitu pamahjidami un eedroschinadami, wina scho welna kalpofschanu ir atmetuschu. Mans tehws, us nahwes gultas guldeans, luhdsia Deewu, lai winam peedodot ari tos grehtus, kurees tas padarijis, mahjtungus meelodams. — Bet waj tagad E. draudse neweens wairs us tahdu wihji welnam netalpo? Ar noschelojochanu ir jofaka, ka esmu dshribis, ka P. pagatā wehl kahds fainneeks meelojot mahjtungus, un kahds zits fainneeks nefot naudu us meschu, — un tamdeht wisem tahdeem, kuri stahw wehl ar welnu kahda fabcedribā, usfaugu:

Deneet welnu pro'u no mahjas, Welns netahda laba dar; Wiasch til juhsu fahis mahjas Puhuschana eewest war.

Waj tew' welns par to zels gods, Kad tam buht kalpojis? Kungo un kalps reis kritlis sods, Un tas buht tas labums wifs!

Kauns gan ir, kad gaischa deena Wehl no zela nomaldabs; Grehts ar ir, kad welnu zeena Un no Deewa nogreeshabs.

Kamdeht tu wehl tumfa flapstees, Kad jau fkladra gaisma spib, Kamdeht wehl ap mahneem grabstees, Waj tas krititum peekriht?

Atmet wisus tahdus mahnus, Ja tu kritit zilweht es', — Sweed pee malas wezes krahmjus, Kamdeht tos wairs gaisma nef!

Tumsche laiti pagahjuschi, Kad ar mahneem krahmejabs, — Gaischi laiti atnahluschi, Welnu zeenit jalaunabs!

Drupas un druskas.

Ko behrns war jautat.

Sehns, lihds ar sawu krusmahiti dshelszeta wilzeena sehbedams, rahdija us feena fahdi un jautaja: „Krusmahit, kas tas ir?“ — „Seens, behrn!“ — „Bet kas tas ir seens?“ — „Seens, behrns, ir seens.“ — „Bet, krusmahit, is ka taifa seenu?“ — „Seenu dabon no fahles.“ — „Bet, krusmahit, kas taifa fahli?“ — „Deews, behrn!“ — „Bet, krusmahit, kad wiasch taifa, waj deenu, waj nakti?“ — „Deenu un nakti, behrn!“ — „Bet, krusmahit, waj swebhteens ar?“ — „Ja, arweenu!“ — „Bet, krusmahit, tas taf ir slifti, tad swebhteena taifa fahli!“ — „Ai, es nesinu! Bet esi tahschu meerigs, es esmu peefus!“ — Sehns, brihdi kufu zeitis, eesah no jauna: „Bet, krusmahit, kur gan gadabs tahs apalabs swaigsmies?“ — „Es to nesinu; to neweens nesina!“ — „Bet, krusmahit, waj mehnes naw winaas fahelijis?“ — „Ja gan,“ krusmahite jau it nepazetigi atbild. — „Bet, krusmahit, waj mehnes olas ari deht?“ — „Es domaju gan, behrns; bet leez nu mani meer!“ — Brihdi krusmums, — tad sehns atkal jautā: „Bet, krusmahit, Mahzis man stahstija, ka puhses efot wezas seewas?“ — „Wabuhht, behrns!“ — „Bet krusmahit, es domaju, ka walfiwis ari deht olas. Waj tu esi kahd'reis redseju, walfiwi tupaun ligda?“ — „Sinams, behrns!“ — „Bet kur tas bija, krusmahit?“ — „Esi nu meerigs; tu mani pa daudsi usbudini!“ — „Bet kas tad tewi, krusmahit, usbudina?“ — „Behrns, tu prasā pa daudsi!“ — „Bet, krusmahit, waj tu esi redseju, ka wafa mufschina laifa zukuru?“ — „Ja, behrns!“ — „Bet kur tas bija, krusmahit?“ — „Sehdees tuhlt sawa weeta un nefaki ne wahrda; gitabi tu mani

padariht tratu!“ — Mahziba: „Apdoma katra wahrdu desmit reis, ko stahsti jaunai, newainigai dwehselei!“

Gudrs padoms.

Kahds tehws, mirdams, dewis sawam deklam fefofcho padomu. „Mans dehts,“ ta wiasch teigis, „leez wehra, ka muhsu dshwe pahstahw is trijahm dalahm, proti: is schis deenas, rihideenas un wafardeenas. Wafardeena lihdsinama gudram skolotajam un pamahzitajam: esi aifweenu usmanigs un prahtigs un eewehro, ko wina tew mahza, — tad tu arweenu sinas, ka tew fatra dshwes laita ja-isturabs. Schoeen peelihdsinama patihfamam draugam, kuru zeeni, tamdeht ka wiasch til jauns un peeglaudigs. Bet esi tu usmanigs un apdoma, ka schis taws draugs ir neprafcha, bes peedshwojumeem, un ne-ustigi tamdeht winam pa daudsi. Nihdeenu uslahko ka nepasihstamu swebchneeku, us kuru tu gandrifs nemas newari palaiitees; wiasch war buht labs un mihtigs, bet ari kauns un besfirdigs. — Bes tam war notift, ka wiasch nemas newerodabs. To, dehts, eewehro un tew nefad nebuhs sawa dshwe janofchelo.“

Skola.

Skolotajs: „Zehji, faki man, kahda starpiba ir starp pehrkonu un sibini?“

Zehjis: „Kad tehws mani fabar, — tas ir pehrkons, bet kad mahte man ezejht par aufi, — tas ir sibins.“

Walfridiba.

Pee kahsu maktites bruhigans faka-us bruhtes maso mahsu: „Nu tew ir jauns brahlis, Maris! Waj tu jau to sin?“ — „Ja, mamma teiza, ka Kate zitu gan wairs newarehs dabut, un tapeh wina scho pahschu nehmu!“

Prahulas.

(No Schneidera Jahna.)

Kad gaischa deena lehni nobeidsfahs Un krehsligs wafars pahrsch pahrschahjabs, Tad lai tew nenoraiseshabs daudsi firds: Jo fakrai naktis „feko atkal rihis“.

Ja pasch leeliba gelis apuhuschabs, Ar swebchahm ihpafschibahm grehnigs lepojabs, Tad weegli noyrotam, ka wina pascha galwa It gaischi rahd', ka naw tas putnis, kam ta spalwa.

Ja dshiwes debefs apmahjabs, Ar behdahm aptumshots ja prahis, — Tad lauj, lai negais israhjabs: Gan faules stars wehl spihdehs fahris.

Bitam rihfies greesdamis, Sargees wahrigi: Allach eegreesh yirfids, Kad fahp nahwigi.